

населення: Матеріали XIV Міжнародної наук. практик. конф. молодих учених: у 2 т./ відповід. ред. М.О. Лянной; наук. ред. Т. О. Лоза. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. Т. I. С. 46–58.

10. Методики психодіагностики в спорті: учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по спец. № 2114 «Физ. воспитание» / В. Л. Маришук, Ю. М. Блудов, В. А. Плахтиенко, Л. К. Серова. М.: Просвещение, 1984. 191 с.

11. Практикум по спортивной психологии / Под ред. И. Л. Волкова. СПб.: Питер, 2002. 288 с: ил. – (Серия «Практикум по психологии»)

12. Юнг К. Психология бессознательного. М.: Канон, 1994. 330 с.

References

1. Adler A. (1997). Nauka zhit. Kyiv: Port-Royal, Ukraine, 285.
2. Anastazi A. (2001). Differencialnaya psihologiya. Minsk: Aprel-Press, Belarus, 745.
3. Ivanova E. M. (2013). Osnovy psihologicheskogo izucheniya professionalnoj deyatel'nosti. M.: CheRo, Russia, 207.
4. Ilin E. P. (2008). Psihologiya sporta. SPb.: Piter, Russia, 352: il. – (seriya "Mastera psihologii")
5. Kajfadzhan T. M., Stepanian A. G. (2014). Vplyv rozvytku sportu na osobistisni osoblyvosti sportsmena. *Suchasni problemy fizichnogo vyhovannya i sportu riznih grup naseleennia: Materialy XV Mizhnarodnoyi nauk.–prakt. konf. molodyh uchenyh: u 2 t./ vidpovid. red. M. O. Lyannoj; nauk. red. T. O. Loza. Sumy: SumDPU im. A. S. Makarenka. T. II, 290–295.*
6. Kovaliov A. G., Miasischev V. N. Temperament i charakter. *Psihologiya individualnyh razlichij / Pod red. Yu. B. Gippenrejtser, V. L. Romanova. M.: CheRo, Russia, 2000, 367–371.*
7. Kraig G. (2000). Psihologiya rozvytku. Kyiv: Vyscha shkola, Ukraine, 980.
8. Matvieiev L. P. (2021). Teoriya i metodika fizicheskoy kultury (vvedenie v teoriyu fizicheskoy kultury; obschaya teoriya i metodika fizicheskogo vospitaniya): uchebnyk dlia vysshyh uchebnyh zavedenij fizkulturnogo profilya. 4-e izd. M.: Sport, Russia, 520.
9. Mitsevich N. I. (2014). Metodologichni osnovy fizichnogo rozvytku osobystosti na osnovi analizu psihologo-pedagogichnyh prats. *Suchasni problemy fizichnogo vyhovannya i sportu riznih grup naseleennia: Materialy XIV Mizhnarodnoyi nauk.–prakt. konf. molodyh uchenyh: u 2 t./ vidpovid. red. M. O. Lyannoj; nauk. red. T. O. Loza. Sumy: SumDPU im. A. S. Makarenka. T. II, 46–58.*
10. Metodiki psihodiagnostiki v sportie: ucheb. posobie dlia studentov ped. in-tov po spets. № 2114 „Fiz. vospitanie” V. L. Marisshuk, Yu. M. Bludov, V. A. Plahhtienko, L. K. Serova. M.: Prosveschenie, USSR, 1984. 191.
11. I.L. Volkov (Ed.) (2002). Praktikum po sportivnoy psihologii / Pod red.. SPb: Piter, Russia, 288. - (Seriya "Praktikum po psihologii")
12. Yung, K. (1994). Psihologiya bessoznatelnogo. M.: Kanon, Russia, 330.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K(162).25

УДК 796

Денисова Л.В.

доктор педагогічних наук, професор кафедри кіберспорту та інформаційних технологій
Національного університету фізичного виховання і спорту, м. Київ

ORCID: 0000-0002-7045-9912

Лавров В.О.

аспірант кафедри кіберспорту та інформаційних технологій
Національного університету фізичного виховання і спорту, м. Київ

ORCID: 0000-0002-5368-2901

SWOT-АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

В статті представлені та визначені можливості застосування SWOT-аналізу для оптимізації організаційно-управлінських процесів у сфері фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації. Був використаний метод системного аналізу для вивчення ситуацій взаємодії й структури взаємозв'язків між елементами системи управління сферою фізичної культури і спорту. Авторами здійснена спроба шляхом SWOT-аналізу оцінити стан організаційно-управлінської структури державної сфери ФКіС. Були розглянуті показники макросередовища (зовнішнього середовища), що мають високу ймовірність впливу на управлінські процеси, виокремлені в чотири групи: політичні, економічні, соціальні та інформаційно-технологічні. Було проаналізовано мікросередовище (внутрішнє середовище) за напрямками: організаційним; маркетинговим; фінансовим; кадровим.

На основі проведеного системного аналізу організаційно-управлінської структури сфери ФКіС та SWOT-аналізу технологій управління сфери фізичної культури і спорту визначено основні сильні та слабкі сторони, а також можливості і загрози, що впливають на систему управління у сфері ФКіС. Отримана під час дослідження узагальнена матриця SWOT-аналізу дозволила сформулювати основні напрями поліпшення процесу управління, запропоновано рекомендації

щодо сценарного планування стратегічного розвитку організаційно-управлінської структури сфери фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації.

Ключові слова: SWOT-аналіз, управління, система управління, фізична культура, спорт, цифрова трансформація.

Denysova L., Lavrov V. SWOT Analysis of Organizational and Management Processes in the Field of Physical Culture and Sport under the conditions of digital transformation. This article presents how a SWOT analysis can be used to identify possibilities for optimizing organizational and management processes in the field of physical culture and sport (PC&S) under conditions of digital transformation. The method of system analysis was used to study situations of interaction and the structure of relationships between the elements of the management system within the field of physical culture and sport. The authors attempted to evaluate the state of the organizational and management structure of PC&S within the state sector through use of a SWOT analysis. Macro environment (external environment) indicators, which have a high probability of influence on management processes, were considered, divided into four groups: political, economic, social and information technology. The micro environment (internal environment) as analyzed according to the following perspectives: organizational; marketing; financial; personnel. Based on a system analysis of the organizational and managerial structure of the field of physical culture and sports and a SWOT analysis of management technologies in the field of PC&S, the main strengths and weaknesses, as well as opportunities and threats that affect the management system in the field of physical culture and sports, were identified. The generalized matrix of the SWOT analysis obtained during the study made it possible to formulate the main directions for improving the management process. Recommendations were proposed for scenario planning of the organizational and managerial structure and strategic development in the field of physical culture and sport under the conditions of digital transformation.

Keywords: SWOT analysis, management, management system, physical culture, sports, digital transformation

Постановка проблеми. Про розвиток сфери фізичної культури та спорту як одного з пріоритетних напрямків діяльності державних органів влади щодо розширення людського потенціалу, виховання фізично активної нації та формування позитивного іміджу України як передової спортивної держави на основі комплексу заходів, визначено в «Стратегії розвитку фізичної культури та спорту до 2028 року» [1]. Цифрова трансформація є одним з п'яти основних напрямків, зазначених у Стратегії, поряд з масовим спортом, спортом вищих досягнень, спортивною інфраструктурою та кадровою політикою. Вектор цифрової трансформації спрямований на розв'язання таких проблем як невідповідність стану цифровізації сфери вітчизняного спорту і фізичної культури сучасним тенденціям розвитку спорту у світі, неможливість виконання актуальних завдань та оптимізації управлінських процесів наявними методами без використання інформаційних технологій [3].

Мета статті – визначення можливостей застосування SWOT-аналізу для оптимізації організаційно-управлінських процесів у сфері фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації.

Для досягнення мети використано **комплекс методів** дослідження: системний аналіз, SWOT-аналіз, узагальнення даних літературних джерел та інформаційних ресурсів Інтернет.

Виклад основного матеріалу дослідження. У процесі дослідження нами був використаний метод системного аналізу та SWOT-аналіз для вивчення ситуацій взаємодії й структури взаємозв'язків між елементами системи управління сферою фізичної культури і спорту, а також перспектив її розвитку на довгостроковий період у разі успішного впровадження проєктів цифрової трансформації та стимулювання розвитку цифрових інфраструктур.

Принцип системності передбачає представлення будь-якого досліджуваного об'єкта як певної системи, яка характеризується: елементним складом; структурою як формою взаємозв'язку елементів; функціями елементів і цілого; єдністю внутрішнього й зовнішнього середовища; підпорядкованістю законам розвитку системи та її складових [4].

Розглянемо організаційно-управлінську структуру сфери фізичної культури та спорту в державі як систему, що реалізує національні завдання на всіх адміністративних рівнях.

Структура має множину елементів та усталені зв'язки між ними. Спробуємо укрупнити ці елементи та представити їх групами [2].

1. Центральні органи виконавчої влади та Кабінет Міністрів України, що формують та затверджують політику, а також здійснюють нормативне врегулювання відносин у Системі.

2. Верховна Рада України та Комітет з питань фізичної культури та спорту у її складі, що здійснюють законодавче регулювання діяльності сфери, у тому числі впливають на розподіл державного фінансування при розгляді та затвердженні державного бюджету.

Обидві групи представляють загальнонаціональний рівень.

3. Структурні підрозділи з питань фізичної культури та спорту місцевих державних адміністрацій, що реалізують центральну політику у своєму регіоні, згідно із затвердженим планом, але спираються на місцеві умови ведення діяльності, будучи підконтрольними місцевим державним адміністраціям в регіонах.

4. Структурні підрозділи з питань фізичної культури та спорту органів місцевого самоврядування. Елементи цього рівня більш самостійні в обранні видів своєї активності для досягнення цілей у загальній екосистемі.

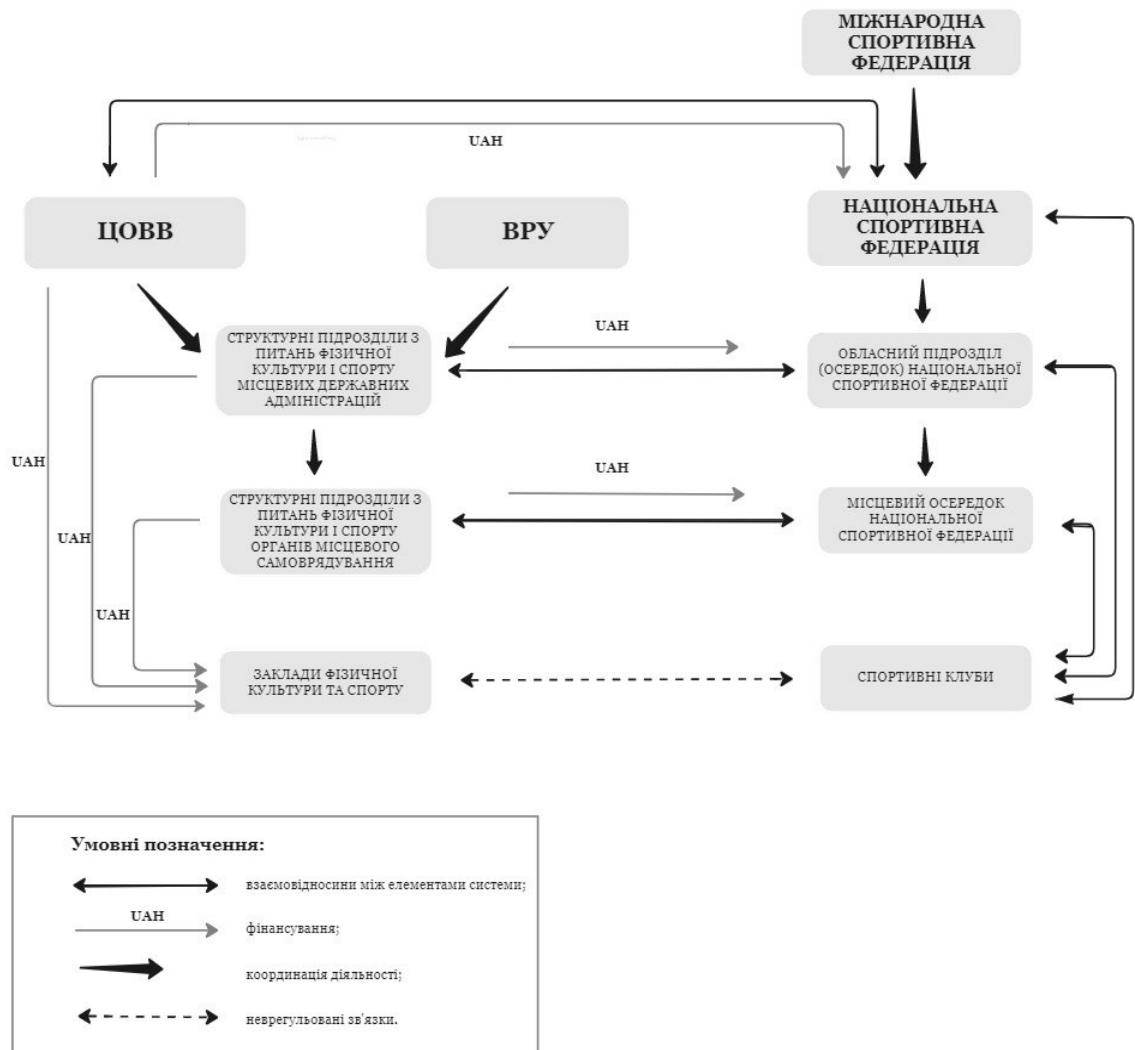

Рис. 1. Організаційно-управлінська структура сфери ФКіС

5. Яскраво вираженою особливістю є наявність громадських організацій, яким делеговані повноваження від держави на розвиток визнаних видів спорту – спортивні федерації, які можемо розглядати як п'яту групу елементів.

Національні спортивні федерації в рамках договірних відносин з центральними органами виконавчої влади, підпорядковані їм, згідно з умовами контракту щодо розвитку виду спорту в Україні. У міжнародних відносинах національні федерації підпорядковані міжнародним, та їхнім колективним членам. Водночас регіональні підрозділи національних федерацій напряму підпорядковані національній федерації та на рівні території діяльності будують свої відносини з третьою групою елементів. Аналогічна ситуація складається з місцевими осередками по відношенню до регіональних та до четвертої групи елементів.

6. Мережа фізкультурно-спортивних закладів, що займаються розвитком фізичної культури і спорту на місцях та фінансуються бюджетними коштами. Саме організація-засновник, що фінансує діяльність закладу і є для нього керівною структурою.

7. Організації фізкультурно-спортивного спрямування приватної та громадської форми власності, які можуть як самостійно розвивати фізкультурні і спортивні напрями, так і взаємодіяти зі спортивними федераціями. Сьомий елемент функціонує в системі але не має стабільних управлінських зв'язків з нею.

Кожну групу елементів системи можна розглядати як окрему підсистему зі своїми усталеними процесами.

Ми бачимо, що є елементи, які підпорядковані елементам вищого рівня. Це може бути як пряме, так і опосередковане підпорядкування. Також виділяються дві паралельні управлінські гілки. З одного боку, це взаємовідносини за напрямом «державні інституції – державні фізкультурно-спортивні заклади», а з іншого – за напрямом «спортивні федерації різних рівнів – приватні (громадські) спортивні організації, що надають фізкультурно-спортивні послуги». На горизонтальному рівні організації двох вертикальних структур управління можуть вдало взаємодіяти.

Система, що нами розглядається, є підсистемою загальної системи управління соціальними процесами в державі. Основними функціями системи є: організація управлінської діяльності у сфері ФКіС (збір інформації, її зберігання та обробка, формування висновків, планування діяльності, формування завдань і процесів, контроль їх виконання, моніторинг результатів).

Завдання системи: здійснювати позитивний вплив на розвиток сфери фізичної культури і спорту в державі, зокрема, дбати про збільшення рівня оздоровчої рухової активності населення та покращувати результати українських організацій у спорті вищих досягнень, створюючи умови і стимули, та аналізуючи ефективність їх упровадження. Проведений системний аналіз організаційно-управлінської структури сфери фізичної культури та спорту став підґрунтям для SWOT-аналізу технологій управління сфери фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації.

SWOT-аналіз спрямований на вироблення стратегій різного рівня з урахуванням впливу на розвиток об'єкта дослідження низки зовнішніх і внутрішніх факторів [5]. Це ефективний інструмент систематизації й аналізу наявної інформації для прийняття зваженого рішення про подальший розвиток об'єкта дослідження.

Для використання цього методу вищезгадані фактори поділяються на чотири категорії: сильні й слабкі сторони об'єкта дослідження; можливості і загрози, що пов'язані з його функціонуванням. Усі ці сторони позначені в аббревіатурі SWOT окремими літерами: S – strengths (сильні сторони); W – weaknesses (слабкі сторони); O – opportunities (можливості); T – threats (ризиків й загроз). Аналіз факторів першої й другої категорій дозволяє визначити сильні та вразливі місця об'єкта; третьої категорії – можливості об'єкта, що вивчається; четвертої – шляхи ліквідації слабких місць і способи мінімізації ризиків. S і W можна віднести до внутрішнього середовища діяльності об'єкта, O і T до зовнішнього складової об'єкта дослідження. Зіставлення взаємозв'язків «SO», «ST», «WO», «WT», можуть бути використані для формування стратегії розвитку об'єкта дослідження.

У нашому дослідженні мета SWOT-аналізу – віднайти та сформулювати основні напрями посилення технологій управління у сфері ФКіС через систематизацію наявної інформації про їх сильні й слабкі сторони, про можливості та потенційні загрози, а також встановлення між ними причинно-наслідкових зв'язків, що дозволять визначити орієнтир для подальшого розвитку сфери фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації.

У ході дослідження були розглянуті показники макросередовища (зовнішнього середовища), що мають високу ймовірність впливу (як позитивного, так і негативного) на управлінські процеси. При цьому виділено чотири основні групи таких показників: політичні (законодавча модель бюджетування державних сфер та кількість коштів, наявних у бюджетах різних рівнів на розвиток фізкультури та спорту; нормативно-правове регулювання процесів в Україні тощо), економічні (організації, що є виробниками/постачальниками екіпірування, обладнання, а також організації, що створюють спортивну інфраструктуру), соціальні (населення країни, яке споживає фізкультурно-спортивні послуги; освітні заклади у сфері ФКіС, як джерела трудових ресурсів) та інформаційно-технологічні.

Відповідно до алгоритму проведення SWOT-аналізу було проаналізовано мікросередовище (внутрішнє середовище) за такими напрямками: організаційним; маркетинговим; фінансовим; кадровим.

До внутрішнього середовища можемо віднести: спортивні організації та заклади ФКіС, фахівців сфери (тренерів, суддів, менеджерів), попит на фізкультурно-спортивні послуги. На управління у сфері ФКіС впливає діяльність органів державного управління загалом та фахівців, що працюють у цих органах, зокрема кількість ресурсів організаційно-управлінської структури, підходи до розподілу бюджету за статтями; спортивна інфраструктура, підходи до формування вартості послуг з використання інфраструктури та підходи до компенсації видатків на утримання. Так само внутрішніми чинниками впливу є способи популяризації сфери ФКіС (придбання державою трансляцій, соціальна реклама тощо) й чинна нормативно-правова база, що регулює сферу ФКіС.

Відповідно до технології реалізації SWOT-аналізу було складено спеціальну матрицю, яка не містить остаточної інформації про об'єкт для прийняття рішень, але дозволяє узагальнити підходи до аналізу управлінських процесів, упорядкувати ідеї щодо планування розвитку об'єкта, що вивчається на основі наявних актуальних даних [2] (табл.1).

Висновки. На основі проведеного системного аналізу організаційно-управлінської структури сфери ФКіС та SWOT-аналізу технологій управління сфери фізичної культури і спорту визначено основні сильні та слабкі сторони, а також можливості і загрози, що впливають на систему управління у сфері ФКіС.

Матриця SWOT-аналізу організаційно-управлінських процесів у сфері фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації

	<p>О (можливості)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перехід на цифровий спосіб взаємодії. 2. Реформування з метою оптимізації сфери; створення цифрових інструментів для збору й обробки показників сфери ФКіС та її організаційно-управлінської структури. 3. Створення цифрових інструментів для швидкого доведення до виконавців та контролю виконання прийнятих рішень. 4. Залучення грантових коштів на фінансування заходів, спрямованих на перехід до електронного урядування у сфері ФКіС. 5. Збільшення прогнозованості розвитку системи на підставі аналізу поточних станів через оцифровані показники та збільшення їх кількості. 	<p>Т (ризиків й загрози)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Країна у стані війни. 2. Брак фінансування на впровадження цифрових рішень та засобів їх захисту (дефіцит бюджету). 3. Загроза кібератак. 4. Неможливість стабільно працювати через брак електроживлення. 5. Недостатня комп'ютерна грамотність усіх учасників управлінських процесів та населення. 6. Обрання неправильної моделі розвитку на підставі помилкових висновків. 7. Негативний вплив суб'єктів із зовнішнього середовища, що мають відносини з державною сферою ФКіС, щодо впровадження нової організаційно-управлінської моделі.
<p>S (сильні сторони)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативно-правове регулювання сфери ФКіС як одного з обов'язкових напрямів державної політики. 2. Досвід та інституційна пам'ять, яка в разі зміни складу учасників дозволяє системі управління стійко функціонувати. 3. Прагнення учасників системи управління до її покращення. 4. Нормативно-правове забезпечення необхідності проведення цифровізації сфери ФКіС. 	<p>S-O</p> <p><i>Як користуватися можливістю-ми?</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення реінжинірингу організаційно-управлінської структури державної сфери ФКіС 2. Впровадження сучасних цифрових рішень для оптимізації управлінських процесів (налагодження оперативної комунікації, отримання оперативних даних, автоматизоване формування висновків, проведення узгоджувальних процедур, мінімізація витрачання часу на бюрократичні процедури тощо) 3. Перехід на цифрову взаємодію між Міністерством молоді та спорту України та суб'єктами сфери фізичної культури і спорту. 	<p>S-T</p> <p><i>За рахунок чого можна зменшити загрози?</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формуючи бюджет на черговий та плановий період забезпечити фінансування видатків для реалізації цифрових проєктів та засобів їх технічного захисту. 2. Організація навчання з метою підвищення цифрової компетентності фахівців сфери ФКіС. 3. Використання хмарних технологій для забезпечення функціонування створених інформаційних систем. 4. Організація процесів з управління кібербезпекою в інформаційних системах, що використовуються. 5. Використання засобів резервування державних інформаційних ресурсів. 6. Планування змін із залученням усіх стейк-холдерів що задіяні у сфері ФКіС для аналізу та проєктних робіт. 7. Проведення інформаційної кампанії щодо змін, які впроваджуються. 8. Організація супроводу впровадження створених інформаційних систем.
<p>W (слабкі сторони)</p>	<p>W-O</p> <p><i>Що може стати на заваді</i></p>	<p>W-T</p> <p><i>Які найбільші ризики й</i></p>

<p>1. Використання в більшості випадків застарілих засобів обробки інформації і передачі даних.</p> <p>2. Система управління не є гнучкою, тому швидко не може адаптуватись до нових трендів та змін.</p> <p>3. Використання застарілих методів управління.</p> <p>4. Складна структура системи управління сфери ФКіС, яка має ієрархічність, наявність великої кількості елементів та зв'язків; не всі учасники управлінських процесів розуміють як система комплексно працює, та як взаємодіють окремі її елементи.</p> <p>5. Слабка прогнозованість розвитку системи управління на підставі ретроспективного аналізу діяльності через низьку кількість показників, що обробляються для формування картини поточного стану.</p> <p>6. Не повна відповідність штатної організаційно-управлінської структури новим завданням</p> <p>7. Низький рівень впливу рядових учасників системи на її загальний розвиток.</p>	<p><i>скористатися можливостями?</i></p> <p>1. Брак стимулів для користування створеними цифровими інструментами.</p> <p>2. Сприйняття оновленої системи як більш складного механізму для взаємодії.</p> <p>3. Політична нестабільність, що може викликати зменшення пріоритетності завдань.</p> <p>4. Недостатній рівень фінансування на створення та впровадження інформаційних систем.</p> <p>5. Неякісне нормативне врегулювання оновлених процесів управління.</p>	<p><i>загрози?</i></p> <p>1. Несанкціонований виток інформації з електронних ресурсів.</p> <p>2. Пошкодження та знищення інформаційних систем та даних, що в них обробляються через хакерські атаки.</p> <p>3. Фізичне знищення інфраструктури, на якій розміщені інформаційні системи, через військову агресію.</p> <p>4. Обрання неправильної моделі розвитку організаційно-управлінської структури ФКіС.</p> <p>5. Отримання хибних висновків через збої в роботі інформаційних систем.</p> <p>6. Отримання хибних висновків через введення недостовірних даних користувачами інформаційних систем.</p> <p>7. Повільність темпу переходу від існуючої моделі управління до оновленої в умовах цифрової трансформації.</p>
--	---	--

Отримана під час дослідження узагальнена матриця SWOT-аналізу дозволила сформулювати основні напрями поліпшення функціонування процесу управління в сфері фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації. Отримані висновки необхідно використовувати на етапі формування загальної концепції розвитку організаційно-управлінської структури сфери ФКіС. Очікується, що на результати цієї розвідки можна буде спиратися у вирішенні більш глобального завдання – визначення вектору розвитку сфери фізичної культури і спорту в умовах цифрової трансформації.

Список використаних джерел

1. Стратегія розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року, що затверджена Постановою КМУ від 04 листопада 2020 року № 1089. URL: <https://mizhiria-osvita.gov.ua/uploads/1-1.pdf>
2. Сурмін Ю.П. Майстерня вченого: [підручник для науковця]. К.: Навчально-методичний центр "Консорціум з удосконалення менеджмент–освіти в Україні", 2006. 302 с.
3. Пріоритетні напрями та завдання (проекти) цифрової трансформації до 2023 року, схвалені Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 365-р від 17 лютого 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-%D1%80#n14>
4. Шарапов О. Д., Дербенцев В. Д., Семьонов Д. Є. Системний аналіз: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. К.: КНЕУ, 2003. 154 с.
5. Alan Sarsby. SWOT Analysis: A Guide to SWOT for Business Studies Students Paperback – 19 Oct. 2016. URL: <https://www.cii.co.uk/media/6158020/a-useful-guide-to-swot-analysis.pdf>

References

1. Stratehiia rozvytku fizychnoi kultury i sportu na period do 2028 roku, shcho zatverdzhena Postanovoiu KМУ vid 04 lystopada 2020 roku №1089. URL: <https://mizhiria-osvita.gov.ua/uploads/1-1.pdf>
2. Surmin Yu. P. (2006). Maisternia vchenoho: [pidruchnyk dlia naukovtsia]. Kyiv: Navchalno-metodychnyi tsentr "Konsortsium z udoskonalennia menedzhment–osvity v Ukraini", Ukraine. 302.
3. Priorytetni napriamy ta zavdannia (proekty) tsyfrovoyi transformatsii do 2023 roku, skhvaleni Rozporiadzhenniam Kabinetu Ministriv Ukrainy № 365-r vid 17 liutoho 2021 roku. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-%D1%80#n14>

4. Sharapov O. D., Derbentsev V. D., Semonov D. Ye. (2003). Systemnyi analiz: Navch.-metod. Posibnyk.K.: KNEU, Ukraine. 154.
5. Alan Sarsby. (2016). SWOT Analysis: A Guide to SWOT for Business Studies Students Paperback – 19 Oct. 2016. URL: <https://www.cii.co.uk/media/6158020/a-useful-guide-to-swot-analysis.pdf>

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K(162).26

УДК 796.011.3:796.12-057.875:378.1 (043.5)

Дьоміна Ж.Г.

кандидат педагогічних наук, професор,
професор кафедри теорії та методики фізичного виховання
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, м. Київ
ORCID: 0000-0002-8315-6590

Тимошенко О.В.

доктор педагогічних наук, професор,
декан факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, м. Київ
ORCID: 0000-0002-5310-4941

СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ОРГАНІЗАЦІЮ ПЕДАГОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

У статті обґрунтовано необхідність забезпечення об'єктивного педагогічного контролю студентів у процесі фізичного виховання в умовах спортивних секцій за вільним вибором, оскільки його основною функцією є наукове проектування, передбачення й точне відображення результатів занять фізичними вправами. **Мета дослідження** – визначити найбільш ефективний підхід до оцінювання рухових досягнень студентів у процесі фізичного виховання. Окреслено основні підходи до моніторингу рухових досягнень у процесі занять фізичними вправами: нормативний, заснований на використанні порівняльних норм, та індивідуально зорієнтований, що базується на визначенні належних норм рухових досягнень з урахуванням індивідуальних можливостей тих, хто займається. Показано низьку ефективність використання порівняльних середньовікових норм та доцільність розробки індивідуально орієнтованих методик оцінювання. Представлено суть та загальний алгоритм розробки та використання технології індивідуального оцінювання рухових досягнень студентів в умовах секційних занять за вибором, основною якої є визначення індивідуально доступних норм. Визначено, що така організація контролю рухової підготовленості базується на доступних і науково обґрунтованих критеріях, передбачає відмову від шаблонної оцінки, дозволяє оцінювати реальні рухові досягнення студентів з різними можливостями, об'єктивно визначати ефективність занять обраним видом рухової активності з позиції розвивального впливу. Зроблено **висновок**, що технологія оцінювання рухових досягнень студентів в умовах спортивних секцій за вибором, заснована на використанні подібних програм, є найкращим варіантом для педагогічного контролю здобувачів вищої освіти в сучасних умовах.

Ключові слова: педагогічний контроль, спортивні секції за вибором, студенти, фізичне виховання, оцінювання рухових досягнень.

Domina Zh., Tymoshenko O. The modern view of the organization of pedagogical control of students in the physical education process. The article substantiates the need to provide objective pedagogical control of students in the process of physical education in the conditions of sports sections of free choice, since its main function is scientific design, prediction and accurate reflection of the results of physical exercises. **The purpose** of the research is to determine the most effective approach to assessing motor achievements of students in the process of physical education. The main approaches to monitoring motor achievements in the process of physical exercises are outlined: normative, based on the use of comparative norms, and individually oriented, based on determining the appropriate norms of motor achievements taking into account the individual capabilities of those who practice. The low efficiency of using comparative medieval norms and the expediency of developing individually oriented assessment methods are shown. The essence and general algorithm of development and use of the technology of individual assessment of motor achievements of students in the conditions of sectional elective classes are presented, the main part of which is the determination of individually accessible norms. It was determined that such an organization of control of motor readiness is based on available and scientifically based criteria, involves the rejection of template assessment, allows to evaluate the real motor achievements of students with different capabilities, and objectively determine the effectiveness of classes in the chosen type of motor activity from the standpoint of developmental influence. **It was concluded** that the technology for evaluating motor achievements of students in the conditions of optional sports sections, based on the use of similar programs, is the best option for pedagogical control of students of higher education in modern conditions.

Key words: pedagogical control, optional sports sections, students, physical education, evaluation of motor achievements.